

Kirjo

1975

TÄLLI

OULUNSAON NS



PITÄJÄLEHTI
OULUNSALOSSA
N:o 5

Kädessänne oleva painotuote on Oulunsalon Nuorisoseuran julkaisema pitäjälehti TÄLLI. Yhdeksän elinvuotensa aikana lehti on päässyt tähän numeroonsa seitsemän (7), joten informaation paljonpuhuttu tulvavesi ei ole tältä taholta virtaellut. Ei niin, etteikö pitäjässä olisi kertomisen arvoista tapahtunut näinä välivuosina. Ei niin, vaan toimituskunta ei vain ole ottanut itselleen aikaa lehden tekemiseen. Kuten edelläolevasta voi päätellä, lehti ilmestyy milloin sattuu ja sekin voidaan kertoa, että se painetaan nyrkipainossa, missä sattuu. Mutta toimituskunta ei ole ihan mikä sattuu, vaan on ollut nämä vuodet kutakuinkin sama.

Kuluneiden vuosien aikana lehden tekijät ovat odottaneet selvää merkkiä siitä, että tällaista lehteä pitäjässä tarvittaisiin, tarkmokaista vaatimusta tiedottamisen parantamisesta Oulunsalossa. Ei ole kuulunut, vaan on jopa sanottu, että kyllä minä sen pari markkaa (mikä lehdestä on joskus peritty) voin antaa, mutten lehteä tarvitse. Ja kuitenkin lehti on taasen tehty. Sitäpä siinä nyt ihmetellään, että MIKSI. Rupesi vain tuntumaan siltä, että josko olisi aika olettaa tietoa tarvittavan kunnassa. Eikä siinä sen kummempakaan kuin että lehden tekeminen on eräs Oulunsalon Nuorisoseuran toimintamuoto. Lueskellaanpa.

TÄLLI toivottaa lukijoilleen hyvää kesää yösateineen ja päiväpoutineen - ovat ennustaneet helteistä kesää - ja levoksi ja virkistykseksi tulevaa kesälomaa.

Toimituskunta

24.5.1975

Päivikki Leppämäki
Sisko Isola
Jorma Leppämäki
Kaarina Manninen
Irja Marttila
Taisto Tuomikoski

TERVETULOA OULUNSALOON, TUOMO RÄIHÄ

Haastattelu Päivikki Leppämäki

Tuomo Henrik Räihä, ikä 29 vuotta, hallintotieteiden kandidaatti. Vaimonsa Annele Marjatta, alta kolmenkymmenen, terveydenhoitaja. Janne 3, Johanna 2 ja Sanna alle vuoden ikäinen. Siinä Oulunsalon uuden kunnanjohtajan perhekuunta.

Yli-Iistä on mies lähtenyt maailmalle, ottanut vaimon Tampereelta opiskelureissulta, käynyt olemassa Kuivaniemen kunnanjohtajana vv. 1972-75, opiskellut siinä sivussa ja nyt sitten hakeutunut rintamaille Oulun naapuriin. Mutta miksi pois pohjoisesta pieneen Oulunsaloon? Ei sen kummempaa syytä tai selitystä, kuin että nuorena on katseltava ympärilleen. Oulunsaloo ei Räihän perhe tuntenut etukäteen paljonkaan. On kai oltu täällä liian vaatimattomia, ei ole kerrottu liikoja kunnan asioista esim. lehdissä. Tätä hieman kummas-teli uusi mies. Vasta kunnanjohtajan viran aukioloilmoitus herätti mielenkiinnon Oulunsaloo kohtaan.

Ensivaikutelma pitäjästä on ollut myönteinen. Kunta tuntuu nuorek-kaalta ja optimistiselta, vaikka rahapula vaivaakin. Kuntauudistusa-siassa on Oulunsalo tehnyt Tuomo Räihän mielestä oikean ratkaisun. Olla liitettyä suureen kuntaan "esikaupunkina" tai "syrjäkylänä" ei olisi ollut onnellista ainakaan liitoksen alkuaikoina. Sen sijaan itsenäinen, kasvava kunta on myönteinen ilmiö ja se innostaa toimi-maan, se on kuntalaisia varten - ei itsetarkoitusta. Oulunsalo on he-rännyt. Toisaalta voimakkaasta kasvusta ja asukasluvun noususta johtuu vinokkehitystä ja ongelmia, mutta ne eivät ole virheitä, vaan luonnollisia kasvuvaikeuksia, joista on yleensä selvitty.

Kunnanjohtaja Räihä haluaa korostetusti tuoda julki sen, että hän on kuntaa ja kuntalaisia varten ja että kunnanvirasto ei ole vain hallintokeskus, vaan myöskin palveluyksikkö. Tervetuloa - seisoo kunnantuvan ovella eikä muuta voi oikeastaan ajatellakaan, kun kat-soo kunnanjohtajan rauhallista ja hymyilevää olemusta.

Tietenkin on niin, että uusi mies pelkää itseensä asetetun suuria odotuksia eikä hän taida siitä mihinkään päästä, että tähän suuntaan asia onkin. Tuomo Räihä toivoo kuitenkin, että kuntalaiset ottaisi-vat hänet vastaan tavallisena ihmisenä eikä ihmeidentekijänä, aset-tamatta häntä mihinkään erikoisasemaan, odottamatta salamaniskua. Asioita ei hoideta yhden miehen voimin, vaan hedelmällisellä ja luottamuksellisella yhteistyöllä kuntalaisten kera.

Mutta puhukaamme vielä yksityishenkilö Tuomo Räihästä. Hän ei aio ottaa yhteisiä asioita mahahaavan rakennusaineeksi, vaan jos aikaa jää - Kuivaniemessä ei tahtonut jäädä - hän haluaa viljellä maata ja soittaa urkuja, kasvattaa lapsia ja metsästää, hoitaa vaimoa ja kalastaa. Kaikki nämä tuntuvat kuitenkin vielä toiveunilta.... Vaimo Annele aikoo oppia olemaan äiti ja perheenemäntä eikä aio läh-teä työelämään muuta kuin vain joskus tarvittaessa ja vaihtelun vuoksi.

Kun löytyisi hyvä talonpaikka Oulunsalosta.....

KANSALAI SOPISTO OULUN SALOSSA

Matti Ainassaari
Oulunsalon osastonjohtaja

Kotikuntamme on henkisesti vireä pitäjä monessa mielessä. Meillä on useita toimivia järjestöjä kuten urheiluseurat, nuorisoseura, SPR, metsästysseura ym., jotka ovat vuosikymmenet pitäneet pystyssä ja luoneet monenlaista toimintaa kuntalaistemme iloksi ja hyödyksi. Ehkäpä tästä syystä kansalaisopisto tuli Oulunsaloon viimeiseksi koko maassamme, koska vastaavaa työtä itse asiassa oli kunnassamme tehty yksityisin voimin. Nykyisen jatkuvasti ja nopeasti kehittyvän yhteiskuntamme vaatimuksiin on tullut tärkeänä osana meidän kaikkien jatkuva uudelleen koulutuksemme. Sitä varten on oltava joka kunnassa opiskelumahdollisuudet myös koulunsa päättäneille. Meidän kunnassamme tämä ratkaistiin yhteistoiminnassa Oulun kansalaisopiston kanssa, ja niin syntyi Oulun kansalaisopiston Oulunsalon osasto.

Näin laajan toiminnan järjestäminen olisi muuten ollut taloudellisestikin epäedullista kuntamme koon huomioonottaen.

Samalla syntyi kuntaamme opiskelutyömuoto, joka pystyy nopeasti järjestämään koulutustilaisuuksia kaikille kuntalaisille heidän haluamallaan tavalla tai ratkaisemaan minkä tahansa äkillisen opiskelutarpeen, jos vaatimukset asetetaan kohtuullisiksi. Kansalaisopisto voi tukea myös aikaisempaa kulttuuritoimintaa ja mikä parasta, se voi toimia yhteistoiminnassa paikkakuntamme järjestöjen kanssa. Siitä on varmasti hyötyä molemmiin puolin ja nimenomaan kansalaisopistossa säilyy tuntuma kuntamme asukkaisiin.

Tarkoituksemme on nimittäin järjestää toimintamme aina siten, että sillä olisi myös kannatusta eli mahdollisimman suuri opiskelijamäärä, jotta saisimme tekemällemme sijoitukselle suurimman hyödyn.

Lisäksi meidän on kansalaisopistossa pidettävä tiukasti mielessä päätarkoituksemme, joka on opiskelu. Aiheen voimme aina itse valita.

Monet kiitokset, Teille oulunsalolaiset sekä kuntamme järjestöt, hyvästä yhteistyöstä ja kannatuksesta alkutaipaleella.

Uusi lukuvuosi on edessä ja tarvitaan uusia opiskeluaiheita.

Odotamme vihjeitänne!

ÄLKÄÄ panke mielikuvitusta liikkeelle ellette osaa pysyyttää sitä.

NEROKAS ajatus tekee sanoittakin tehtävänsä.

KOULUASIAA

H. Marttila

Polttavin ongelma tämänhetkisessä Oulunsalossa lienee koulutilojen puute. Liioittelematon totuus on, että kirkonkylän ala-aste toimii tällä hetkellä tiloissa, jotka olisivat riittävät kolmannekselle nykyisestä oppilasmäärästä. Lähtökohtana ensi syksyn tilannetta selvitetessä olisi pidettävä 1) kaikkien koulutilojen tehokasta käyttöä, 2) vuoroluvun välttämistä, 3) ratkaisun taloudellisuutta.

Kirkonkylän oppilasmäärä kohoaa ensi syksynä n. 390:n, mikä tietää käytännössä neljäätoista perusopetusryhmää, (nyk. 12), joissa on keskimäärin 28 oppilasta. Jakauma ei kuitenkaan ole tasainen eri ikäryhmissä, joten yhdistettyjä luokkia joudutaan perustamaan.

Salonpään oppilasmäärä on n. 80 (opettajia 4) ja vastaavasti luokan keskikoko 20.

Ottamalla huomioon em. lähtökohdat on esitetty, että Karhuojan oppilaat siirrettäisiin väliaikaisesti Salonpään kouluun. Ratkaisulla on saavutettavissa seuraavia etuja: 1) perusopetusryhmät tasaantuvat koko pitäjän alueella, 2) kaikki mahdolliset tilat olisivat käytössä, 3) vuorolukua voitaisiin nykyisestä vähentää ja kahdella lisätilalla kirkonkylältäkin ensi lukuvuodeksi poistaa, 4) kuljetuksia ajatellen vaihtoehtoon muihin verrattuna taloudellisin. Siirtämistä ei kukaan ehdota tunnustamatta sen haittapuolia, kuten esim. toverisuhteiden katkeamista, koulumatkojen vaikeutumista j.n.e. Opettajakunta on myös todennut, että siirtopäätös veisi pois kirkonkylältä ainesta, jolle on lähes poikkeuksetta valmiiksi juurrutettu kotikasvatuksella opetustyötä helpottavia asenteita.

Vastaavasti on esitetty, että kokonaiset luokat kuljetettaisiin Salonpäähän ja näin välttyttäisiin karhuojalaisten siirrosta. Ratkaisu ei tasota opetusryhmiä, ei estä yhdysluokkien syntymistä, johtaa vuoroluvun lisääntymiseen (opetusryhmät kirkonkylällä suuria pientiloja ei voi käyttää perusopetustiloina), on kuljetuskustannuksiltaan kallis (ei voida käyttää linjavuoroja) ja johtaa melkoisiin opetusvälinehankintoihin. Jos taas Salonpään ns. vanha puola jätetään käyttämättä koulutilana on opetustoimi pirstottava useaan pisteeseen kirkonkylällä.

Ratkaisua tehtäessä on todettava, että kovin kaukana varsinaisesta koulusta sijaitsevat tilat vaativat oman opetusvälineistön, ruokailu on vaikeasti järjestettävissä ja yhteisten, koulutyöhön oleellisesti liittyvien, tilaisuuksien järjestäminen vaikeutuu (hammashoitoterveydenhoito, juhlat, urheilukilpailut jne).

Koska karhuojalaisten siirrosta on tehty kielteinen päätös, eikä vastaavasti ole esitetty, miten tilakysymys ensi syksynä ratkaistaan, on seuraavaksi odotettavissa mielenilmaisuja niiltä vanhemmilta, jotka eivät hyväksy vuoroluvun lisäämistä. On myös varsin todennäköistä, ettei opettajille ja muille koulutyöntekijöille jatkuvasti voida esittää työskentelyolosuhteita huonontavia vaihtoehtoja ja jättää tahallisesti, joko urheilu- tai puoluepoliittisista syistä, heidän esittämänsä näkökannat huomioon ottamatta.

Kirkonkylän oppilasmäärä on lyhyessä ajassa kolminkertaistunut. Esimerkkinä on syytä mainita, että esim. syksyllä 1974, monista ilmoittautumiskehoituksista huolimatta, koulun alkamispäivinä ilmestyi yhden lisäviran verran uusia oppilaita. Julkisuudessa varsin arvovaltaisella suulla esitetty väite huonetilaohjelman vanhentumisesta tuntuu tällaisessa kasvuvaihdissa enemmän kuin haetulta. Tarkoituksena on peitellä ratkaisuja, joiden perusteet eivät julkisuutta ole ~~kestäneet~~. Kun syyllisyys tapahtumista heitetään byrokraatian rattaisiin, on tekoa lähinnä verrettävä tunnettuun kädenpe-suun parituhatta vuotta sitten. Selitykset valituksiin lienevät myös suorassa suhteessa virkamiesten lukumäärään.

MUUAN isä näki puhelimen vieressä seuraavan sisältöisen viestin: "Isä, olen pesenässä tukkaani. Jos Tommi soittaa, käske hänen soittaa kahdeksalta. Jos Hannu soittaa eikä Tommi soita, käske Hannun soittaa kahdeksalta, mutta jos molemmat soittavat, käske Hannun soittaa viisitoista yli kahdeksan tai puoli yhdeksältä. Jos Tino soittaa, oivätkä Tommi ja Hannu ole soittaneet, käske hänen soittaa kahdeksalta, mutta jos molemmat (Tommi ja Hannu) soittavat tai toinen heistä soittaa, käske Tinon soittaa puoli yhdeksältä tai kahtakymmentä vaille. Leena"

ISÄ oli kyllästynyt kuuntelemaan poikiensa riitelyä. Yhtenä hetkenä he riitelivät siinä, minkä tv-kanavan ohjelmaa he katsoisivat, seuraavana hetkenä he riitelivät keittiössä. "Miksi teidän täytyy aina olla eri mieltä?" isä kysyi. -"Emmehän ne ole eri mieltä", nuorempi pojista vastasi. "Minä haluan isomman onenan. Niin hänkin."

ISOVANHEEMPIENI tullessa vierailulle isoisä huomasi talon edessä olevan uuden auton. "Onko tuo sinun autosi?" hän kysyi uteliaana isältääni. "Toisinaan", isäni vastasi hymyillen. Isoisä hölnistyi hiukan ja halusi tietää, miksi vain toisinaan. "Katsos", isä selitti, "kun auto on vasta pesty, vaimoni käyttää sitä. Kun jossakin on tanssit, auto on tyttäreni. Pelikaudella sillä ajaa poikani. Mutta kun tankki on tyhjä tai autossa on joku vika, silloin auto on ninun."

PIENTÄ PITÄJÄÄ TUNNETUKSI LAULAMALLA

Kaarina Manninen

Yli kymmenen vuotta sitten aloitettu laulutoiminta Oulunsalossa on edennyt menestyksestä toiseen. Suurissa valtakunnallisissa juhlissa pienen Oulunsalon kuoro on saanut oman erityisohjelmansa ohjelmakokonaisuuksissa.

Ajatellaanpa vaikka paria viimeistä suurta suomalaista kansanmusiikkitaapahtumaa, Kaustisen kansanmusiikkifestivaaleja ja Helsingissä Samuelin Poloneesia.

Kaustisella kuoromme esiintyi avajaistilaisuudessa ja omalla konsertillaan. Oma konsertti suurten taitajien konserttien joukossa, kun on mukana koko Suomen kansan pelimannit ja lisäksi edustusryhmiä ympäri Eurooppaa. Samuelin Poloneesissa oli ohjelman loppuosa varattu oulunsalolaisille. Finlandiatalo täynnä väkeä, kuulijoina ylimääräisesti asiantuntijat kuudesta maasta. Riemuvoitto; kutsu Englantiin kesällä 1976.

Jälkeenpäin ajateltuna tuntuu lähes uskomattomalta, että kunnialla on selvitty valtavista haasteista, jotka kuorollemme on asetettu, ja jotka ovat olleet vaatimassa todella täysipainoisia esityksiä.

Puhun tässä nyt kuorosta, unohtamatta hetkeksikään, että avustajina ovat soittaneet Oulun Pelimannit ja tanssinut Polokka. Sillä kun tarkkaan ajatellaan, Oulun Pelimannitkin aloittivat meitä säestämällä ja koko Polokka syntyi ajatuksesta, että ohjelmakokonaisuutemme kannalta tarvittiin tanhuja ja niinpä puuha pantiin alulle.

Ajattelin hieman pohtia, mikä on Oulunsalon Laulajat-nimisen kuoron salaisuus, joka antaa mahdollisuudet tällaisiin esityksiin.

Alunperin on koolle saatu aika tavalla samoin ajatteleva ihmisryhmä. Sen äänimateriaali on kutakuinkin tasapainoinen, tarvittava määrä soololijoitakin on ollut joukossa ja toiset ovat hioneet pois heidän äänellisiä särmiään, miksei jokainen toiseltaan myös muita särmiä. On saatu volyyymia ja myös erikoissointia kuorolaulun kokonaisuutena.

Alkuaikoina kokeiltiin tyylillisesti monenlaista kuoromusiikkia, oli madrigaaleja ja kirkkolauluja oli jopa unkarilaisia kansanlauluja kunnes löytyivät parhaiten sopivat. Samanhenkisesti iloluontoinen ryhmämme omaksui kansanlaulut. Aluksi kokeiltiin yksittäisiä lauluja, sitten Vesa Pentti tuli mukaan ja kuoromme sai sovituksia häneltä. Niitä oli hauska laulaa ja kuuntelijat elivät mukana esityksissämme.

Seuraava askel kansanlaululinjalla olivat yhteen ketjuun sovitettut Oulun ympäristöstä kotoisin olevat kansanlaulut. Tarvittiin televisio-ohjelma. Romanttinen kuvitelma Oulunsalosta syntyi ja samalla otettiin askel kansanlaulujen erilaiseen esittämistapaan. Muistan hyvin, kun Erkki Laakso opetti kuorolle "teatraalisia" eleitä ja runonpätkillä höystettynä aikaansaatiin "pienoisoperetti". Vaikka "Kuvitelma" olikin lyhyt, ei ollut vaikea huomata yleisön pitävän

siitä. Kyllästykseseen asti kutoivat vanhat verkkoja ja Patamatit ja Littupennat liverreltiin ilmoille. Kun tätä esitystä oli pyöritetty jo vuosikaudet saatiin kuulla, että samoja lauluja oli koottu ketjuksi toisaallakin. Kuului jopa väitteitä plagioinnista. Se ei kylläkään pitänyt paikkaansa ja asiahan tuli lopullisesti selvitettyksi, kun Oulunsalon laulajat esittivät Maija-Liisa Bäckströmin sommitteleman "Oulun Laivan". (tuo nimi on työnimi)

Vesa Pentilläkin syntyi esikoinen - Vienonlainen veto - tämä samainen lauluketju perusrunkonaan. Kaikenlaista kultturellia tapahtumista liittyi siis tuohonkin kuoron aikajaksoon, kun oli televisiota, Seurasaarta ym.

Kun kyllästyttiin ja piti saada uutta ohjelmistoa, auttoi Vesa tekeväällä ehdotetuista lauluista uusia ja uusia lauluketjuja, kunnes sitten syntyi idea. Ajatus oli Mannisen Paavon oivallus Hämäläisen pirtissä yhtenä yönä. Tanssittaisiinko ja leikittäisiinkö hieman laulun tahtiin. Kun päättä ei palele ja uskaltaa, niin kysyttiin maan tunnetuinta asiantuntijaa kansantanssien alalta, kysyttiin Sirkka Viitasta ohjaamaan. Hyvä tuli. Ei ollut ennen nähty näillä eikä muillakaan main, että laulukuoro tanssimassa ja vielä soinnukkaasti laulamassakin. Tämä esitys "Ilopiiri" pyöri aina Unkariin asti Isona Iloina. Muutamat olivat käyneet Unkarissa ja kokeneet sen hyväksi. Kuorolle matka. Paljon, paljon esiintymisiä matkarahojen saamiseksi. Jopa Suomen tasavallan Opetusministeriökin erinäisten anomisten jälkeen noteerasi kuoron ja myönsi matkaa varten 5 000 markan avustuksen. Kun muistoissa säilyvä matka tehtiin, oli kuoro juhlistuna koko ajan. Taitaisivat Tällin sivut täyttyä tästä vuodatuksesta, jos palaisi yksityiskohtiin.

Lienee käynyt selväksi jo tästä muutamia kuoron menestyksen salaisuuksia. Voitaneen sanoa, että on ollut ideoita, rohkeutta lähteä kokeiluihin ja sitkeyttä ja vähän itsepäisyyttäkin ponnistelujen loppuunviemiseksi, lisäksi on tarvittu asiantuntemusta ja taitoa johtajien ja ohjaajien taholta.

On suuri määrä huomaamattomia kyläkuoroja ja kaupunkikuorojakin, jotka tyydyttävät omalla tavallaan, seurustelumuotona, esittäjiä. Uskallan väittää, että perinteistä huolimatta myös nykyisellä Oulunsalon kuorolla, Oulunsalon Laulajilla, olisi ollut mahdollisuus pysyä huomaamattomien kuorojen joukossa ellei sillä olisi ollut omaa erityisleimaa. Kun on laulettu Suomen kansan lauluja juuri sinä aikana, kun uusi usko omaan kansalliseen musiikkiaarteistoon on elpynyt ja kansanmusiikki on herätetty riemulla henkiin ja muut kuorot ovat pitäytyneet perinteisillä linjoilla eivätkä ole uskaltaneet leikkimään, on nimenomaan tavaramerkki, kansanlaulut uudella tavalla, ollut oikea oivallus oikealla hetkellä.

Ei kaikki tietenkään ole ollut pelkkää "silikkiä ja samettia" ja retkeä riemuvoitosta toiseen. On ollut harjoituksia ja taas harjoituksia, Jotkut ovat murehtineet ja toiset suruttomasti jääneet tulematta harjoituksiin. On punnittu arvoja ja linjoja, on kyllästyttävä kansanlauluihin ja hyppyihin, on haluttu hartautta ja evergreeniä. Esteenä

on ollut emäntä ja leipä, millä mikin. Vuolaasti, estottomasti ovat toiset antaneet lausuntonsa ja toiset olleet hiljaa ja surreet sisällään, kukin luonteensa mukaan.

Kantajoukko, selkäranka tai miksi sitä sanoisi, on kuitenkin loppujen lopuksi pitänyt sinnikkäästi kiinni laulamisen tarpeestaan. Luulenpa, ettei kukaan mukana ollut ole voinut jäädä välinpitämättömäksi päämääristä. Yhteishenki on ollut elvyttävä voimanlähde heikoilla hetkillä. Ulkopuolisen on ehkä vaikea ymmärtää juuri tätä henkistä panosta. Ehkä jotain erityishenkeä osoittaa sekin, että kun matkustettiin Helsinkiin Samuelin Poloneesiin, Valtion Rautateiden Herra konduktöörikin innostui tanssimaan junansa käytävällä kuoron vaunussa. Samassa vaunussa matkustaneet lähettivät ruusuja Oulu-lehdessä kokemansa hauskan junamatkan johdosta.

Kiitos riemukkaista vuosista jokaiselle rivilaulajalle ja johtajalle yksitellen ja erikseen ja iloista jatkoa koko joukolle toivoo

Kaarina.

S U O M I S O I -75

Koko Suomi soi kesällä. Maassamme pyritään järjestämään soivien musiikkitilaisuuksien sarja. Konsertit järjestetään kuutena peräkkäisenä keskiviikkona kesä-heinäkuussa klo 19-20.

SUOMI SOI OULUNSALOSSA

- 25.6. LAULAMME YHDESSÄ
Yhteislauluilta Teppolan Vanhainkodilla.
- 2.7. KIRKKOKONSERTTI
Oulunsalon kirkossa
- 9.7. MERENHEIKESSÄ RIUTUNKARILLA
Ohjelmassa Oulu-Laiiva ja merimiesmusiikkia,
lopuksi laituritanssit
- 16.7. NUORTEN KIVA MUSAILTA
Kirkonkylän urheilukentällä. Oulunsalon nuorten järjestämä
soitto- ja jytyäilta
- 23.7. TANHUJEN JA SOITTELEJEN
Tanhuja ja pelinannimusiikkia Valistustalon pihalla,
Oulunsalon nuorten järjestämä
- 30.7. JOKAISELLE JOTAKIN
Yhteislauluilta Valistustalon pihalla

Kaikki tilaisuudet ovat yleisölle maksuttomia.

siitä. Kyllästyksen asti kutoivat vanhat verkkoja ja Patamatit ja Littupennat liverreltiin ilmoille. Kun tätä esitystä oli pyöritetty jo vuosikaudet saatiin kuulla, että samoja lauluja oli koottu ketjuksi toisaallakin. Kuului jopa väitteitä plagioinnista. Se ei kylläkään pitänyt paikkaansa ja asiahan tuli lopullisesti selvitettyksi, kun Oulunsalon laulajat esittivät Maija-Liisa Bäckströmin sommitteleman "Oulun Laivan". (tuo nimi on työnimi)

Vesa Pentilläkin syntyi esikoinen - Vienonlainen veto - tämä samainen lauluketju perusrunkonaan. Kaikenlaista kultturellia tapahtumista liittyi siis tuohonkin kuoron aikajaksoon, kun oli televisiota, Seurasaarta ym.

Kun kyllästyttiin ja piti saada uutta ohjelmistoa, auttoi Vesa teke-mällä ehdotetuista lauluista uusia ja uusia lauluketjuja, kunnes sitten syntyi idea. Ajatus oli Mannisen Paavon oivallus Hämäläisen pirtissä yhtenä yönä. Tanssittaisiinko ja leikittäisiinkö hieman laulun tahtiin. Kun päättä ei palele ja uskaltaa, niin kysyttiin maan tunnetuinta asiantuntijaa kansantanssien alalta, kysyttiin Sirkka Viitasta ohjaamaan. Hyvä tuli. Ei ollut ennen nähty näillä eikä muillakaan main, että laulukuoro tanssimassa ja vielä soinnukkaasti laulamassakin. Tämä esitys "Ilopiiri" pyöri aina Unkariin asti Isona Ilo-na. Muutamat olivat käyneet Unkarissa ja kokeneet sen hyväksi. Kuorolle matka. Paljon, paljon esiintymisiä matkarahojen saamiseksi. Jopa Suomen tasavallan Opetusministeriökin erinäisten anomisten jälkeen noteerasi kuoron ja myönsi matkaa varten 5 000 markan avustuksen. Kun muistoissa säilyvä matka tehtiin, oli kuoro juhlistuna koko ajan. Taitaisivat Tällin sivut täyttyä tästä vuodatuksesta, jos palaisi yksityiskohtiin.

Lienee käynyt selväksi jo tästä muutamia kuoron menestyksen salaisuuksia. Voitaneen sanoa, että on ollut ideoita, rohkeutta lähteä kokeiluihin ja sitkeyttä ja vähän itsepäisyyttäkin ponnistelujen loppuunviemiseksi, lisäksi on tarvittu asiantuntemusta ja taitoa johtajien ja ohjaajien taholta.

On suuri määrä huomaamattomia kyläkuoroja ja kaupunkikuorojakin, jotka tyydyttävät omalla tavallaan, seurustelumuotona, esittäjiä. Uskallan väittää, että perinteistä huolimatta myös nykyisellä Oulunsalon kuorolla, Oulunsalon Laulajilla, olisi ollut mahdollisuus pysyä huomaamattomien kuorojen joukossa ellei sillä olisi ollut omaa erityisleaseimaa. Kun on laulettu Suomen kansan lauluja juuri sinä aikana, kun uusi usko omaan kansalliseen musiikkiaarteistoon on elpynyt ja kansanmusiikki on herätetty riemulla henkiin ja muut kuorot ovat pitäytyneet perinteisillä linjoilla eivätkä ole uskaltaneet leikkimään, on nimenomaan tavaramerkki, kansanlaulut uudella tavalla, ollut oikea oivallus oikealla hetkellä.

Ei kaikki tietenkään ole ollut pelkkää "silikkiä ja samettia" ja retkeä riemuvoitosta toiseen. On ollut harjoituksia ja taas harjoituksia, Jotkut ovat murehtineet ja toiset suruttomasti jääneet tulematta harjoituksiin. On punnittu arvoja ja linjoja, on kyllästyttävä kansanlauluihin ja hyppyihin, on haluttu hartautta ja evergreeniä. Esteenä

OULUNSALON SEURAKUNNAN KESÄTOIMINNASTA

Seurakunnan eräät toimintamuodot hiljentyvät kesäaikana. Pyhäkoulut, päiväkerhot, vanhusten kerhot, äidit ym eivät kokoonnu ainakaan säännöllisesti niinkuin taas syyskuusta alkaen. Muu toiminta jatkuu säännöllisesti, myös nuoriso sekä tyttö- ja poikakerhot. Nuorten iltoja pidetään sekä kirkolla että Salonpäässä. Poikien ja tyttöjen viime kesänä aloitettu sienikurssi on vielä kesken.

Pyhäkoululaiset lähtevät kesäkuun alussa 3 linja-autolla päivän retkelle, vanhuksat tekevät viikon kestävän retken loppukesästä. Siihen on jo suurin osa ilmoittautunut. Monet linja-autot ja pikku-autot suuntaavat matkansa Turun suviseuroihin 27.-30.6. Heinäkuun 12-15 päivinä on Koppanan leirikeskus seurakunnan käytössä. Pannaan nämä päivät kalentereihin ja kokoonnutaan perheittäin Koppanaan. Sinne voi tulla päivälläkin. Lapsille järjestetään ohjelmaa ja iltaisin pidetään seurat. Sunnuntain leiripäivään kuuluu leirijumalanpalvelus. Tästäkin ilmoitetaan sanomalehdissä.

Suurempia seuratilaisuuksia ovat lisäksi perinteiset kirkonkylän rauhanyhdistyksen kesäseurat 14.-15.6. sekä Salonpään Juhannusseurat. Juhannusaattona poltetaan Salonpäässä kokko. Salonpäässä pidetään myös isommat seurat 30.-31.8., jolloin samalla vietetään Salonpään rauhanyhdistykset 50-vuotisjuhlaa. Tämän yhdistyksen historia liittyy monin sitein siihenkin aikaan, jolloin Varjakan saha oli toiminnassa ja asutuksen painopiste Varjakan tienoilla.

Oulunsalon seurakunnassa on parhaillaan toteutettavana seurakuntatalon rakentaminen. Syksyllä on tarkoitus aloittaa, vaikka rahoitusvaikeudet tunnetaankin. Kirkon keskusrahasto on myöntänyt alkurahoitukseen 100 000 markan avustuksen ja lisää anotaan. Kirkkovaltuusto on päättänyt seurakuntatalon paikaksi kirkon kaakkoispuolella olevan alueen, johon yksityisiltä on ostettu lisämaata 1400 m². Paikka on rauhallinen ja sen ympäristöäkin on hyvä kunnostaa esim. nuoriso- ja lapsityötä varten. Seurakuntatalo tulee palvelemaan eri työmuotoja ja on myös käytettävissä perhejuhliin. Talon pinta-ala tulee olemaan noin 430 m². Siihen tulee seurakuntasali, kahvio, keittiö, 2 kerhohuonetta ja asunto. Kerhohuoneet ja kahvio voidaan tarvittaessa yhdistää paljeovilla saliin. Luonnokset on piirtänyt arkkitehti Jorma Paloranta.

Kesäterveisin

Pekka Kinnunen

ROSKAPUULTA

Lamppu on syttynyt opetusministerin päässä. Ministeri on nim. hoksanut, että rahalla se Oulunsaloonkin koulu tehdään ja ensi vuodeksi on kuulema tukku tuolta luvassa. Näin lupaili, kun Oulun tyttö pontevasti vaati koulukysymykseen selvyyttä ja vastausta.

Opettajat saavat lyödä päätänsä - ei seinään - vaikka kai he sitäkin ovat tehneet - vaan kattoon terävämpää päätänsä hakkaavat, kun koksivarastossa ja kai pottulaarissakin yrittävät oppia ajaa lapsosten päähän. Yöloyyssiin ei vielä ole tarvinnut siirtyä, vaikka kyllä aamuvarhaisesta iltamyöhään on talven mittaan heijastin heilunut oulunsalolaisella kylänraitilla, kun oppilaat ja opettajat ovat kulkeneet kodon ja koulun väliä kuin vuorotyöläiset konsanaan. Eikä tässä kaikki. Opettajainhuoneessa on kuulema pakko lähennellä julkisesti, kun sopukaan ei muuten kuin likistelemällä sijaa anna.

Niin kuin kaikki olemme huomanneet, Oulunsaloon muuttaa kauhiasti ihmisiä. Talven aikana ovat kartiinit ilmestyneet monen talon ikkunaan ja nyt yöttömän yön aikaan pyöritetään betonimyllyjä heilutellaan vasaraa hamaan auringon laskuun ja ohi senkin. Tervetuloa vain, kunhan lapset kouluun sopivat ja äiti ja isä kauppaan kakun ostoon. Kun Pesämaa ei myy keskikaljaa, ostetaan Arinasta pyykkipulveritkin. Neljän jälkeen on kassalla sellainen jono, että se ulottuu lihatiskille saakka. Et saa olla uupunut etkä nälkäinen - mitä kuitenkin yleensä työpäivän jälkeen olet - jos siinä rytäkässä pystyt harkitut ostokset tekemään. Ovelta tekisi mieli huutaa kassajonon keskivaiheille, että paiskaapa kanalla ja koiranmakkaralla. Maata on Arina kuulema Remes-Pekalta ostanut, muttei ole ainakaan vielä kirkolla sopingsenteriä näkynyt.

Määrätyillä tahoilla voitaneen olla tyytyväisiä ainakin Oulunsalon kirkkoon ja teihin. No mitä yhteistä niillä nyt on ja vielä tyytyväisyyttä aiheuttavaa? Ettekö huomaa: molemmat ovat punastuneet viime aikoina. Kirkon torni loistaa kuin kukon helтта. Toivottavasti aika, aurinko ja ajanhammas ovat ankarasti asialla ja armollisesti vaimentavat punaisuutta - myös kirkon tornissa. Sen sijaan, että tiet punastuvat, saisivat sitä tehdä tienhuoltajat, sillä kuraa ja kuoppaa on vaikka millä mitalla. Oot käyny Oulunsalosa, sanovat naapuripitäjäläisetkin, kun punastunutta autosi kylkeä katselevat.

Kyllähän se tiedetään, että paljon tänne on tulijoita ja hullujahan kaupunkilaiset olisivatkin jos Kempeleeseen menisivät. Mutta Oulunsalon kunta tykkäisi yhä suuremmista veronmaksajien laumoista. Niinpä täältä kuljetaan tie kuralla lääninhallituksessa anomassa kaavanmuutoksia, kun tulee silloin tällöin piirretyksi omia piirustuksia paperossiloovan kanteen. Viiden omakotitalon tontti pitäisi kunnan mielestä käyttää niin tehokkaasti, ettei maallemuuttajalla saisi olla kunnan rekkoolia puhumattakaan vuoden tarpeen antavasta pottumaasta. Tuppaa kunta nimittäin sille alueelle seittemää rivitaloa ja kai asfalttipihaa.

Joopa joo - tulijoita on eikä ihme - on vettä rantaa rakkaampaa mitä naapurit eivät pysty enää tarjoamaan. Mutta näyttää siltä, että yhtä monta kuin on ollut rakentajaa, on ollut "arkkitehtiäkin". Kun kiertelee Oulunsalon voimakkaasti maustetuilla - hyi hitto - kujilla, kysyy hiljaa itseltään, että missä on se instanssi, se julkisivulautakunta, se rakennusasiain tuntemus, joka joskuskaan olisi sanonut,

että stop, otetaanpa pari laakia pakkia ja parannetaan pikkuisen piirustusta. Voi vain toivoa, että sen kappaleen luontoa, jonka ihminen rakennelmallaan pilasi, Äiti-Luonto jälleen korjaisi armahtavalla kasvillisuudellaan. Ei ainakaan Oulunsalon kunta esim. Jääskönpellossa ole antanut edes luonnolle mahdollisuutta: ei puun puuta eikä pensaan pensasta - vai onko. Ja milloinko se kirkonmäki muuttuu varastoalueesta ja kaatopaikasta kulttuurimaisemaksi?!

Mutta onpa sentään valistus viritetty ja henki hyvä herätetty Oulunsalossakin. Kansalaisopisto jakaa tietoja ja taitoja. Ei meitä enää ulkomaillakaan myydä eikä meille siellä niin käy kuin entiselle turistille, joka kielitaidottomana tilasi ravintolan ruokalistasta syötävää ja sai vesilasin ja ihammastikkuja. Ei veikkoset, sillä Kansalaisopisto jakaa vierasta kieltä monena iltana viikossa. Jos taasen pelkäämme tulevaa kesää ja uimapukusesonkia, voimme jytäjumpata talvikauden ja olla kuin piiskan siima, jos niin tahdomme. Kansalaisopisto järjestää. Puhumattakaan nyt sitten näistä vanhoista kunnan harrastuksista: lapset tanhuavat ja askartelevat, soittavat ja laulavat ja vanhemmat vaalivat kuoroperinnettä työllä ja välillä tuskallakin.

Näihin päiviin saakka on Oulunsalo ollut pimeä paikka monessa mielessä, vaan ei ole enää. Lyhtypylväsviidakko on noussut sinnekin, missä sitä ei kaivattaisikaan. Ainakin Roskapuu kulkee mieluummin tähtien ja kuun kuin lyhdyn valossa, mutta se loppui nyt. Toimesi kylänraitilla eivät ole enää pimeyden töitä, sillä lyhty loistaa kirkkaana muuallakin kuin kiitoradoilla. Kun lentökentän tie valaistetaan ja jos nopeusrajoitusta noudatetaan, paranee oulunsalolainen turvallisuus huomattavasti.

Mutta turhaanpa tässä Roskapuukin vuodattaa; ihan on kuin itteään syyttäisi sillä - kuntahan olemme me.....

Moni, joka on yrittänyt valaista, on nostettu lyhtypylvääseen.

Savolaisen Hiskias oli osoittanut sellaista tietämystä Helsingin asioihin, että naapuri tiedusteli oliko Hiskias asunut Helsingissä. Hiskias selitti: En ole asunna ja vähän epäilen oesko tuota tullunna kääntyväkkään. Nää tiijot on melekeen nuiat enskään tietoja. Kuopijon markkinoihin aekana tapasin yhen maaninkalaesen isäntäniehen ja sen kotipiittäjässä olj yhen torpan miehhe nuijan sisko Mikkelissä palveluksessa ollessaan tullunna tuntenaan jonnii riittälin sällin ja se olj käännynnä Tuusulan pappilassa ja se olj kertonna sen pappilan paenenpoejasta, jotta sen äet olj ennen kerjuureisullaan käännnä Helsingissä.

SÄHKÖINEN JUTTU

Toimitukselle esitettyjen pyyntöjen johdosta toimittajamme on koonnut lukijakuntaa kiinnostavia tietoja Oulunsalon Sähköosuuskunnan toiminnasta.

Kuka omistaa?

Oulunsalon Sähköosuuskunta toimii osuustoimintaperiaatteen perustalla. Omistajia ovat kaikki jäsenet ja jäseniä ovat liittymäsoitteen lunastaneet.

Kuka hallitsee?

Jäsenistön kokouksessaan valitsema hallituksen puheenjohtaja sekä hallituksen jäsenet käyttävät toimeenpano- ja valmisteluvaltaa. Osuuskunnan isännöitsijä toteuttaa hallituksen tahdon sekä huolehtii teknillisestä ylläpidosta.

Hallituksen puheenjohtaja Kalervo Helanen kertoi osuuskunnan olevan liian pienen nykyisen hinnanmääräytymismekanismiin vuoksi. Tasapainoilu säännösteltujen hintojen paineessa tuottaa vaikeuksia. Jatkuva rakentaminen aiheuttaa sen, että kulutusmaksuihin mahtumattomat kustannukset pyrkivät siirtymään koko voimansiirtoketjussa latvoille eli Oulunsalon sähköosuuskunnankin rakennuskustannuksiin. Esimerkiksi uudet muuntajat ovat rakennettuina n. 30 000 mk menoerää osuuskunnalle.

Koska sähköosuuskunnan tulee toimia voittoa tuottamatta sekä velkaantumatta, pitää liittymä- ja tariffimaksujen kattaa pääomakulut (rakentaminen ja ylläpito). Käyttökustannukset pyritään kokoamaan perus- sekä kulutusmaksuilla.

Osuuskunnan isännöitsijä Mauri Kärkkäisen kanssa keskusteltaessa kävi selville, että ostettaessa normaalitaksalla energiaa Oulun Seudun Sähköltä, on kilovattitunnin (KWh) hinta 16,5 p. Jälleenmyyntihinnaksi alinkeinohallitus on vahvistanut 20p. Kun hinnaneroon sisältyvät siirtohäviöt tyhjäkäyntihäviöt, kunnossapito-, hallintoyms. kulut, on velkaantuminen vaikein vältettävissä, vaikka rakentamiseen tulisikin taukoa. Osuuskunnan taloutta kahlitsevat valtakunnalliset hintaperusteet. Vain perus- ja liittymismaksuilla on mahdollisuus säädellä varainhoitoa.

Valtakunnassa ilmenevän monopolisoimispainostuksen vuoksi mm. Oulunsalon Sähköosuuskuntakin on joutunut etsimään ratkaisua ahdinkoonsa liittymisestä suurempaan yksikköön. Koska oma kunnallinen sähkölaitos ei ole saanut kannatusta, oli jo v. 1973 liittymissopimus päätös vaiheessa Oulun Seudun Sähkön kanssa. Jäsenistön kokous hylkäsi kuitenkin hankkeen. Hallitus erosi ja uusi hallitus jatkaa neuvotteluja ainoitteen reaalisten kohteitten, osuuskunta Oulun Seudun Sähkön sekä Oulun kaupungin sähkölaitoksen kanssa.

Mielipiteet oman pienen yksikön sekä suuren laitoksen palvelukyvyistä että palveluhalusta hajoavat. Senpä vuoksi runsasta jäsenistön edustusta osuuskunnan kokouksissa kaivataan.

RÄÄTÄRIN AKAN NUORENNUSLÄÄKE

Oli akka Pohjolasta
Pohjanmaalta poikinensa
noilta kylmiltä kyliltä
alueilta arktisilta
Vaimo rähjä räätärimme
akka terhakkaa tekoa.
Yksin hoiti huushollinsa
kotonansa komenteli
nuoleskeli nurkkiansa
Kolinkankaalla kalusi.
Ehti siinä sivutöinään
joka ohralle odottaa
vierellensä venytellä
syrjäseudulle synnyttää
viisi sievää villikkaa
kivoja kiharapäitä.
Ruokki heitä ja rukoili
lapsillensa lauleskeli
noille luomilleen lorusi
kaiken kauniisti opetti.
Aika riensi rivakasti
viikot villinä vilisi
vuosi toistansa verotti.
Lapset lähti laumasta
lensi teilleen tienaamahan
kaikki aloilleen asettui.
Nyt oli akalla aikaa
akalla niin ahkeralla
mietiskellä milläläilla
aina aikansa ajottais
kuluttaisi kultapäivät.
Vanhuus vaani varpaisillaan
odotti oven takana
ajoi akkaa kaiken aikaa.
Milloin särki sääriluuta
milloin päätänsä pakotti
milloin vankui vatsanpuolla
liikavarpaitaan valitti.
Kaiken ajan aivasteli
yöt yski yhtämittaa.
Akka tuota ajatteli
akka terhakkaa tekoa.

Lähti kulkemaan kujille
kipaisi kirkonkylässä
ensi kertaa elämässään
Kuuli kuoron kokoontuvan
kirkonkylässä kyhätyn
laulavaiset lajiteltu.
Tuota akka ajatteli
akka rähjä räätärimme
liittyä noihin riveihin
hiljallensa hivutella
aivan itsensä iloksi
lauleskella laatusasti
muitten mummujen mukana
akkain toisten touhukkaitten
Löytyi ihmiset ihanat
ystävät yhdeksänlaiset
Kivut kaikki katosivat
päivät kerralla parani.
Pois jäi säryt sääriluista
liikavarpaatkin varisi
eikä päätä pakottanut
vanhuus kauaksi katosi.
Akka nuortui nopeasti
kovin villinä vilesti
pystypäisnä pyyhälteli
rasvasi raittia pitkin
Tuota akkaa ajatellen
akka rähjää räätärimme
siinä ois oppia monelle
ohjenuoraa nuoremmille
kun vanhaksi tulevat
ohi on ikä ihana.
Täytyy lähteä läävästänsä
lentää kauas karsinoista
mennä ihmisten ilmoille
virkailla viikot siellä
Siellä on ystävät yhdessä
kaikki ihmiset iloiset
lääkkeet lähimmäisillemme.

PAKINAA VASAMAN VINKKELISTÄ

Riku Vinkki

OsVa lyhennys lienee tuttu jokaiselle oulunsalolaiselle, ellei ole, on se varmaan tämän lukemisen jälkeen. OsVa on lyhennys sanoista V- ja U-seura Oulunsalon Vasama. Nyt kai ei liene enää epäselvää, että liikumme urheilun parissa. OsVa:n voimahahmo on ollut jo vuosikaudet ja on edelleen Mauno Hautala, joka on kirjattu pöytäkirjaan tätänykyä hiihtojaoston puheenjohtajaksi.

Yu-jaoston puheenjohtajana toimii Risto Kaakinen. Seuran puheenjohtajana on Riku Vinkki ja sihteerinä Pentti Jaakola. Edellä tuli kai ilmi, että seurassa toimii ainakin hiihto- ja yu-jaosto, näiden lisäksi on virallisena jaostona suunnistusjaosto, jonka vetäjänä toimii Veli Kaakinen.

Saavutukset seuran puitteissa ovat parhaimmat tätänykyä hiihtojaoston piirissä. Veikko Paasovaara on nimi, joka on "nimenä" väkevintä luokkaa. Hänen saavutuksensa, ikämiesten pm- ja Oulun tervahiihdoissa voitto- ja hopeasija kahdelta viimeiseltä vuodelta, ovat tuloksekainta kerrottavaa. Tämän jälkeen tulevat nuoret hiihtäjät, joista mainittakoon Tuula Silvola. Talven 74-75 kilpailukautena hän ei ole hävinnyt yhtään kilpailua, hänen sarjansa on alle 12 v tytöt. Toinen "kova naama" hiihtorintamalla on alle 16 v Antti Ojala. Hiihtäjien puolelta on syytä mainita vielä sellaiset juniorinimet, kuten Tuula Kärki, Aila ja Viljo Palosaari, Juha Korpela, Juha Sarkkinen, Harri Anttila, Aila, Eero ja Pekka Mäkelä, joilla kullakin on mahdollisuudet miten korkealle tahansa, mikäli harjoitusinto säilyy.

Yleisurheilujaosto on potanut verenvähyyttä, mutta silläkin rintamalla alkaneen tapahtua kunnan saatua urheilukenttensä vähintäänkin "perunapeltokuntoon". Kovimmista nimistä yu-rintamalla mainittakoon Esko ja Risto Kaakinen. Ensimmäinen on muutaman vuoden takainen pm-mestari 800 ja 1500 metriltä nuorten sarjassa. Tällöin hän hakkasi kovassa loppukirikamppailussa nykyisen melko tunnetun nimen KU-58 edustavan Matti Salosen. Esko on aloittanut säännöllisen harjoittelun vuoden 1975 helmikuussa, joten kovia tuloksia on syytä odottaa kilpailukaudella 1976.

Oulunsalon Vasama potee tätä nykyä erittäin suurta toimihenkilöpulaa. Vaatimukset yleisön taholta ovat erittäin suuret. Jaostoja vaaditaan lisää ilman toimihenkilö- ja rahoitusresursseja. Toisekseen, kunnassa on tälläkin hetkellä rinnakkaisseura Salonpään Taisto, joka operoi-nee yleisurheilun, hiihdon ja painin parissa.

Tavoitteena voitaneen pitää, että urheiluseuroja olisi vain yksi, joka pitäisi sisällään eri aatesuuntien edustajat. Ei kai liene tarkoituksenmukaista, että tämän kokoisessa kunnassa toimii kaksi urheiluseuraa, joiden toiminta tosiasiallisesti on kovin vajavaista.

Lienee kai syytä unohtaa vuoden -18 tapahtumat, jotka suurimmalta osalta johtivat nykyiseen tilanteeseen sekä valtakunnan että paikallisurheilun toiminnassa.

OsVa:n lähiajan tavoitteet ovat: valaistun radan saaminen Kisakankaan maastoon, urheilutalon rakentaminen samaan maastoon ja urheilusta yleensä kiinnostuneiden henkilöiden saaminen mukaan seuran toimin-

taan.

Osaston yhteyshenkilöä koskevilla asioilla voi kääntyä Mauno Hautalan puh. n:o 88539 tai Riku Vinkkiä puh. n:o 38669 puoleen.

Ps. Muista, että liikkuminen kolme kertaa viikossa vähintään puoli tuntia kerralla pulssilukeman ollessa 170 - ikävuodet, on paras tae sydänsairauksia vastaan.

Kunto on aina kokemuksen väärä!

VIHILUODON KANSANTERVEYSTYÖ KUNTAINLIITON TERVEYSPALVELUT OULUNSALOLAISILLE

Lääkärin vastaanotot Oulunsalon terveyskeskuksessa (88312)

II terveyskeskuslääkärillä ma-ti-pe aamupäivävastaanotto
to aamu- ja iltapäivävastaanotto

Kempeleessä I terveyskeskuslääkärillä vastaanotto kaikkina arkipäivinä.

Vihiluodon kansanterveystyön kuntainliitto kuuluu Oulun kaupungin lääkäripäivystyksen piiriin. Jos siis tarvitset lääkärin apua lauantaina klo 15 jälkeen, sunnuntaina tai aattoina, SOITA numeroon 008.

Hammaslääkärin vastaanotto (88321) arkipäivisin toistaiseksi vain valtakunnallisen hammashoitosuunnitelman mukaisille ikäryhmille, siis neuvola- ja kouluikäisille.

Laboratorio Oulunsalon terveyskeskuksessa ottaa kaikki terveyskeskus- sekä yksityislääkäreiden määräämät laboratoriokokeet maan. klo 9 sekä torst. klo 17, keskiviikkona sopimuksen mukaan klo 15 jälkeen, aika varattava puh. 555488. Tämän lisäksi on mahdollisuus saada vastaavat laboratoriopalvelut Oulun ympäristökuntien paikallissairaalassa (Diakonissalaitos) sekä Kempeleessä kuntakeskuksen laboratoriossa.

Röntgenkuvat, jotka terveyskeskuslääkäri on määrännyt otettavaksi, otetaan Oulun ympäristökuntien paikallissairaalassa.

Apteekki Oulunsalon terveyskeskuksessa on avoinna arkisin klo 9-17.

Oulunsalon neuvola (88561) terveyskeskuksessa on avoinna arkisin klo 8-10 kaikille kuntalaisille (ei siis ainoastaan äideille ja lapsille)

Lasten- ja äitiysneuvola-ajat sopimusten mukaan.

NAINEN oli niin kyllästynyt pitkäväteiseen selostukseen, jonka hänen tuttavansa antoi sairaudestaan, että hän nukahti ja heräsi kuullessaan itsensä sanovan: "No kuolitko siihen?".

KUNTAMME LASTEN PÄIVÄHOITOTILANTEESTA

Oulunsalon perhepäivähoidonohjaaja Pia Niemi

Kuluvan kevään aikana avoimiksi julistettuihin ohjattuun perhepäivähoitopaikkoihin oli hakijoita runsaat 60 lasta. Hakijoista 1/3 muodostivat vuosina 1974-1975 syntyneet eli vauvat - nuorin oli vasta päivän ikäinen, joten kaikille tarvitseville ei valitettavasti voida osoittaa kunnallista päivähoitopaikkaa, Sitäpaitsi hoitopaikan löytäminen vauvoille on osoittautunut vaikeammaksi kuin leikki-ikäisille. Aivan turhaan hoitajat pelkäävät, että vauvoista koituisi enemmän vaivaa kuin muun ikäisistä lapsista. Asia on monessa suhteessa aivan päinvastoin. Vauvahan nukkuu paljon, ruokakin on yksinkertaisempaa, ja hoitaessaan toisen lasta, jää se pyykinpesukin pois.

Toivoisinkin, että yksityiset päivähoitajat ottaisivat ahkerammin yhteyttä perhepäivähoidonohjaajaan, joka voisi välittää valvottuja päivähoitopaikkoja niitä tarvitseville. Kunnan sosiaalilautakunnallehan päivähoitolain mukaan kuuluu myös valvoa ja pitää listaa niistä hoitajista, jotka eivät ole työsuhteessa kuntaan. Palkkaus ei sensijaan kuulu mitenkään sosiaalilautakunnalle, vaan se on täysin hoitajan ja lapsen vanhempien välinen asia.

Sensijaan kunnan työsuhteessa oleville ohjatuille päivähoitajille maksetaan sosiaalihallituksen ohjeiden mukainen tuntipalkka heidän koulutuksestaan riippuen. Vanhemmat suorittavat sosiaalilautakunnassa perheen tulojen mukaan määritellyn päivämaksun lapsesta kunnan tilille palkkiin. Maksu on ollut 4, 6, 8, 10 mk/pv. Kunnan eli veronmaksajien maksettavaksi jää 12 mk päivässä yhtä lasta kohden, jolloin edellä mainitusta summasta on jo vähennetty valtionapu ja vanhemmilta saatu korvaus.

Meidän kunnassamme suurin osa hoitajista on suorittanut sosiaalihallituksen säätämän kurssin, ja täten oikeutettuja korkeampaan palkkaukseen.

Tulevan toimikauden alussa otamme käyttöön ns. hoitosopimuksen, joka laaditaan yhdessä hoitajan, lasten vanhempien ja ohjaajan kanssa. Sopimuksessa pyritään mahdollisimman tarkasti määrittelemään lapsen tavat ja tottumukset, kuten esim. syöminen, nukkuminen, ulkoilu jne. Täten pyritään välttämään sopeutusvaikeuksia ja mahdollisia väärinkäsityksiä puolin ja toisin. Niitähän saattaa syntyä, kun kiireisillä vanhemmilla ei aina ole tarpeeksi aikaa keskustella päivän tapahtumista. Vastaavanlaisen sopimuksen käyttö ei olisi tarpeeton yksityisilläkään hoitajilla.

Ensi vuodeksi on anottu 20 uutta perhepäivähoitopaikkaa, ja kun lisäksi vuoden vaihteessa pääsee aloittamaan toimintansa kunnan uusi 20 paikkainen päiväkotikoti, tilanne on parantumaan päin. Päiväkotipaikat on tarkoitettu lähinnä 4-6 vuotiaalle kokopäivähoitoa tarvitseville lapsille.

Kaikkiin päivähoitoa koskeviin ongelmiin pyritään antamaan mahdollisuuksien mukaan apua. Tiedustelut Pia Niemi, puh. 88379.

OULUNSALO ON POP

Toistakymmentä vuotta sitten Oulunlahden ja Liminganlahden välisellä niemellä oli pieni kunta, jossa asui alle 2 000 asukasta (vuonna 1963 1839 as.). Aikaisemmin samalla niemellä sijaitsi melkoinen sahalaitos, Varjakan saha, mutta jostakin syystä kehitys veti sen pois kaupungin salomailta. Vain talojen perustukset jäivät paikoilleen merkiksi sahayhdyskunnan toiminnan ajoista. Samalla niemellä sijaitsi ja sijaitsee edelleenkin lentokenttä. Sanovat sitä Oulun lentokentäksi. Ja kylällä näkyi vakaita talonpoikia maanviljelystä harjoittamassa.

Tänä päivänä sanovat vanhemmat oulunsalolaiset, ettei kuntaa tahdo enää Oulunsaloksi uskoakaan. Toisaalta meidän kuntaan muuttaneiden on tänä päivänä vaikea kuvitella, millainen Oulunsalo oli vaikkapa vain 10 vuotta sitten. Vuodesta 1963 kunnan asukasmäärä on kasvanut lähes kaksinkertaiseksi. Vuoden 1974 alussa asukasluku oli 2 620. Nyt se on jo yli 3 000. Suhteellinen väestön kasvu on viime vuosina ollut naan suurimpia. Pessimistiset teoreetikot ovat kuntauudistusvimman vallassa olleet näkevinään, ettei tuollainen kunta voi pysyä kehityksen kelkassa, ja olleet valmiita pakkoauttamaan sitä suuren yksikön helmaan. Tänä päivänä voimme esitellä nuorekasta, kasvavaa, kehittyvää Oulunsalon kuntaa, joka on kuntalaisiaan, ihmistä varten. Väestön kehitys on ylittänyt rohkeinmatkin kehitysennusteet.

Kunnan kehitys ja kasvu ei aina ole yksinkertainen asia. Usein se vaatii kunnalta itseltään, kuntalaisilta ja päätöksentekijöiltä aktiivista ja pitkäjänteistä toimintaa jopa uhrauksiakin. Viime vuosina on Oulunsalossa pääpaino pantu väestön lisääntymiseen ja sille edellytysten luomiseen. Väestön lisäyksen perustekijät ovat asuntotuotanto, maapolitiikka, kunnallistekniset toimet ja niin edelleen. Näiden luomisessa on myös onnistuttu. Kunnasta on ollut kohtuulliseen hintaan saatavissa tonttimaata. Läpi kunnan alueen kulkee vesijohto ja tieyhteydet ovat hyvät. Reuna-alueitakaan ei siis ole unohdettu. Viime vuonna kuntaan valmistui n. 160 asuntoa. Oulunsalon rannikkoalueilta löytyy n. 500 loma-asuntoa. Kunnassa on siis elämää. Voimakas väestön kasvu on myös haaste kunnalle, etenkin kunnantaloudelle ja palvelukyvyille. Tällä hetkellä kunnan talous on kovin pitkälle rasitettu. Kuitenkin entistä palveluvarustusta olisi kehitettävä ja luotava myös uusia palvelunuuotoja. Kansanterveystyö pelaa Oulunsalossa Vihiluodon kansanterveystyön kuntainliiton toimesta yhdessä Hailuodon ja Kempeleen kuntien kanssa. Sosiaalitoimen uusinnista palvelunuuodoista lasten päivähoidon toimii perhepäivähoitona ja toiveena on myös saada päiväkotitoimintaa lähitulevaisuudessa. Vaikein yksittäisistä ongelmistamme lience nyt erittäin suuri puute koulutiloista. Tilanteen korjaaminen on eniten riippuvainen valtion kouluviranomaisista. Asian suhteen ei ole kuitenkaan toivoa menetetty. Tilanteen korjaantunisen ajankohta vainei ole vielä tiedossa. Tietysti kunnalla on myös muita kasvukipuja ja ongelmia, jotka ovat luonnollisia, mutta joiden voittamiseen tarvitaan kokonaisvaltaista järkevää kunnallispolitiikkaa. Kunnan organisaation ulkopuolisissa palveluissa, esimerkiksi kaupan ja muun palvelutoiminnan osalla on myös selvää jälkeenjälkeisyyttä, mutta toiveet tilanteen korjaantuniseen paranevat päivä päivältä.

Rajun kehityskauden jälkeen tarvittaisiin tästä eteenpäin vakaankasvun ja kehityksen kautta, joka takaisi tasapuoliset edellytykset kaikille toiminnoille koko kunnan alueella. Näitä edellytyksiä on tarkoitus saada

aikaan kokonaisvaltaisella kuntasuunnittelulla.

Kehityksen kulku päivittäin asunisnähdollisuuksia Oulunsalosta tiedustelevine ulkokuntalaisineen osoittaa, että kuntamme on POP. Ihmisiä viehättää tänä kiireisenä aikana Oulunsalo viihtyisänä, rauhallisena asuinpaikkana ja asuinympäristönä. Tämän tunteen eräs oulunsalolainen puki sanoiksi: "Palattuani iltapäivisin Oulunsaloon aloitan aina uuden päivän."

Näissä kehitysmerkeissä toivotan kaikille oulunsalolaisille hyvää kesää ja viihtyvyyttä kunnassamme.

TUOMO RÄIHÄ

Kunnanjohtaja

X X X X X

T Ä H D E N V Ä L E J Ä O U L U N S A L O S T A

LENTORAVINTOLAN nyynti on noussut tänä vuonna 70 % verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan. Ravintolaan on suunnitteilla uudistuksia: palvelu- ja kylmätiskiä suurennetaan, baari siirtyy nurkkakabinettiin ja kalusteita uusitaan ravintolassa. Myös keittiötä kohennetaan ja se varustetaan uudella tekniikalla.

X X X X X

TOUKOKUUN 8. päivänä vietettiin kansainvälistä PUNAISEN RISTIN päivää.

Oulunsalon osasto oli järjestänyt siksi päiväksi verenluovutustilaisuuden lentoasemalle. Kiitos lentoaseman johdolle, joka jälleen luovutti auliisti huonetiloja tähän tarkoitukseen. Veripusseja kertyi tällä kertaa 76 kpl. Oulun veripalvelun "tytöt" olivat hyvin tyytyväisiä tulokseen ja varmaan sanoin ne tuntemattomat potilaat, jotka näin tulevat autetuiksi. Siis lämpimät kiitokset kaikille luovuttajille, avustajille ja Osuuspankille nakoisista kahvista.

Tiedämme, että moni muu olisi mielellään kantanut kortensa kekoon, mutta veriprosentti ei tällä kertaa riittänyt tai työaika sattui esteeksi. Tavataan ensi keväänä uudelleen!

SPR toivottaa kaikille oulunsalolaisille virkistävää kesää.

X X X X X

OULUNSALON nuorisoseuran varsinaiseen "nuoriso-osastoon" KALEVAN NUORIIN (3-15-vuotiaat) kuuluu tällä hetkellä 70-80 nuorta. Se ei ole aivan u-

häinen joukko. Talven aikana heidän ohjaajinaan askartelu- ja tanhutoiminnassa ovat toimineet HELI HÄMÄLÄINEN ja RIITTA AHOLA (alle 7 v); MARJO VIRTANEN ja PENTTI ÅMAN (7-10 v), SIRKKU HÄMÄLÄINEN ja LASSI VIRTANEN (11-14 v, joita on n. 30) sekä LASSI VIRTANEN (yli 14 v.). Kaksi viimeksi mainittua ryhmää osallistuvat Nuorison Taidetapahtuma 75:een. Varttuneimmat pääsivät tanhukilpailussa läänintasolle saakka. Tällä varttuneimpien tanhuryhmällä on ollut viime talven aikana useita esiintymisiä ja edessä on vilkas kesä. Esiintymisiä on Turkansaarella 11.6. ja 30.7., maakuntajuhlilla Oulussa 5.-6.7. Tanhuleiri on Oulussa 3.-6.7. sekä taideleiri Lapissa heinäkuulla. Lisäksi SUOMI SOI tapahtumassa Oulunsalossa on Kalevan Nuorilla oma voimallinen osuutensa.

x x x x x

OULUNSALON NUORISOSEURAN LAULAJAT piti kirkkokonsertin Lumijoen kirkossa 21.5.1975. Konsertissa esiintyivät kuoro sekä kuoron jäsenistä muodostetut seka- ja mieskvartetti sekä naistrio. Yksinlaulua esitti ANJA VÄÄRÄNIEMI. Kuoroa johtivat ESKO JUNTTI ja HEIKKI MARTTILA. - Heinäkuun 2. päivänä esitetään sama ohjelma Oulunsalon kirkossa.

x x x x x

OULUNSALON NUORISOSEURAN LAULAJAT esiintyi OULUN PELIMANNIEN ja tanssiryhmä POLKAN kanssa 16.3.1975 FINLANDIA-TALOSSA HELSINGISSÄ Samuelin poloneesi-nimisessä kansanmusiikki tapahtumassa. Siltä reissulta koitui kutsu Englantiin Billinghamin kansanmusiikkijuhlille 12.-22.8.1976. (11th Billingham International Folklore Festival)

x x x x x

OULUNSALON NUORISOSEURAN uudeksi esimieheksi on valittu varaesimiehenä toiminut TAISTO TUOMIKOSKI.

x x x x x

OSUUSLIIKE ARINAN johto tietää Oulunsalon "kauppakurjuuden". Johtokunnan päätös uuden Arinan rakentamisesta onkin jo olemassa. Heti kun rahatilanne sallii aloitetaan rakennustyöt Lentokentän ja Kylänpuolen teiden risteyksessä, lupaa toimitusjohtaja JUSSI MALMI.

x x x x x